

JANUAR 2019
ERHVERVSSTYRELSEN

MILJØVURDERING AF LANDSPLANDIREKTIV FOR OMPLACERING OG UDLÆG AF NYE SOMMERHUSOMRÅDER I KYSTNÆRHEDSZONEN

AFGRÆNSNINGSRAPPORT

JANUAR 2019
ERHVERVSSTYRELSEN

MILJØVURDERING AF LANDSPLANDIREKTIV FOR OMPLACERING OG UDLÆG AF NYE SOMMERHUSOMRÅDER I KYSTNÆRHEDSZONEN

AFGRÆSNINGSRAPPORT

PROJEKTNR.

A108774

DOKUMENTNR.

VERSION

0.3

UDGIVELSES DATO

09.01.2019

BESKRIVELSE

Afgrænsningsrapport

UDARBEJDET

STHZ

KONTROLLERET

SORH

GODKENDT

UKJ

INDHOLD

1	Indledning	7
2	Forslag til landsplandirektiv	8
3	Afgrænsning og miljøvurdering	10
3.1	Sandsynlige væsentlige miljøpåvirkninger	11
3.2	Vurderingskriterier, indikatorer og databehov	13
3.3	Målsætninger der vil indgå i miljøvurderingen	15
4	Overvågning af landsplandirektivets miljøpåvirkninger	16

1 Indledning

Med den moderniserede planlov, som trådte i kraft den 15. juni 2017, er der givet mulighed for udlæg af nye sommerhusområder med op til 6.000 nye sommerhusgrunde inden for kystnærhedszonen under forudsætning af, at kommunalbestyrelserne lader områder med mindst 5.000 ubebyggede sommerhusgrunde i kystnærhedszonen tilbageføre til landzone.

Forslaget til landsplandirektiv for omplacering og udlæg af nye sommerhusområder i kystnærhedszonen er omfattet af krav om miljøvurdering i miljøvurderingsloven¹, hvorfor der skal udarbejdes en miljørapport. Forud for udarbejdelse af miljørapporten skal der gennemføres en afgrænsning af miljøvurderingens omfang med henblik på at fastlægge miljørapportens indhold og detaljeringsgrad.

Nærværende afgrænsning gennemføres som en høring af berørte myndigheder, hvor en indledende vurdering af de forventede miljøkonsekvenser i forbindelse med forslaget til landsplandirektivet er beskrevet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

2 Forslag til landsplandirektiv

Forslag til landsplandirektiv for omplacering og udlæg af nye sommerhusområder i kystnærhedszonen er udarbejdet på baggrund af den moderniserede planlov, som giver mulighed for udlæg af nye sommerhusområder med op til 6.000 nye sommerhusgrunde inden for kystnærhedszonen under forudsætning af, at kommunalbestyrelserne lader områder med mindst 5.000 ubebyggede sommerhusgrunde i kystnærhedszonen tilbageføre til landzone. I denne omgang, og med det kommende landsplandirektiv, vil der imidlertid ikke være tale om, at samtlige af disse grunde tilbageføres eller udlægges.

Sommerhusområderne er omdrejningspunkter for turismen uden for de større byer, hvor de understøtter butikslivet, skaber jobs lokalt og er med til at skabe liv og udvikling i lokalsamfundene. Hensigten med planlovens nye muligheder er at forbedre kvaliteten af sommerhusområder ved at mindre attraktive udlagte arealer tilbageføres til landzone, samtidig med at nye arealer udlægges på mere attraktive placeringer.

Flere af landets kystkommuner har søgt om at omplacere og udlægge sommerhusområder, og det er forventningen, at Erhvervsministeren vil udstede et landsplandirektiv for omplacering og udlæg af nye sommerhusområder i foråret 2019. Landsplandirektivet vil fastlægge placeringen af de nye sommerhusområder, samt de vilkår der vil gælde for de enkelte udlæg.

For udlæg af nye sommerhusgrunde i kystnærhedszonen gælder følgende kriterier:

- 1) Sommerhusene skal være beliggende i sammenhængende områder, og sommerhusområderne skal placeres i tilknytning til eksisterende eller planlagte bysamfund, feriecentre eller sommerhusområder, hvor der er et turismæssigt potentiale.
- 2) Den enkelte kommune skal anvise, hvilke ubebyggede sommerhusgrunde i kystnærhedszonen, der kan tilbageføres, så der byttes eksisterende ubebyggede sommerhusområder med nye i forholdet 1:1 i de kommuner, hvor det er muligt.
- 3) Offentlighedens adgang til kysten skal sikres og udbygges, således at både borgere og turister også fremadrettet kan have glæde af de åbne kyster.
- 4) Der kan ikke udlægges nye sommerhusgrunde inden for områder beskyttet af naturbeskyttelsesloven, strandbeskyttelseslinjen eller i klitfredede områder.
- 5) Nye sommerhusområder skal placeres uden for områder med særlige landskabsinteresser og naturbeskyttelsesinteresser og må ikke være i strid med væsentlige nationale interesser.
- 6) Kommunerne skal i kommuneplanstrategien beskrive, hvordan de nye sommerhusgrunde kan understøtte vækst og udvikling lokalt. Som led i strategien skal kommunerne også gennemgå eksisterende ubebyggede sommerhusområder og vurdere, om de kan tilbageføres.

For de arealer, der skal tilbageføres gælder, at områderne overføres til landzone. De arealer, der i landsplandirektivet udlægges til nye sommerhusområder, kan via lokalplan overføres til sommerhusområder.

I større sammenhængende sommerhusområder vil offentlig adgang til grønne og rekreative arealer gøre sommerhusområderne attraktive for besøgende og samtidig skabe større naturværdi. Derfor indføres tre forhold i landsplandirektivet, som skal sikre, at der i forbindelse med udlæg og omplacering af nye større sommerhusområder forestås udlæg af grønne og rekreative områder. Følgende tre forhold er gældende:

- > For nye sommerhusområder, der forventes at skulle indeholde 100 eller flere sommerhusgrunde og/eller udgøre 12 ha eller mere, skal minimum 4 pct. af arealet som udgangspunkt udlægges til et eller flere offentligt tilgængelige, rekreative og grønne arealer med højt naturindhold.
- > For nye sommerhusområder, der forventes at skulle indeholde 100 eller flere sommerhusgrunde og/eller udgøre 12 ha eller mere, skal kommunerne i den videre planlægning sikre etablering af en offentlig grøn sti gennem området.
- > Kommunerne skal i den videre planlægning for sommerhusområderne som udgangspunkt placere det ovenfor nævnte rekreative og grønne areal inden for det udpegede sommerhusområde eller i umiddelbar tilknytning til det udpegede sommerhusområde, så det så vidt muligt bidrager positivt til den omkringliggende natur.

Samlet set havde 25 kommuner søgt om udlæg af 53 sommerhusområder inden for kystnærhedszonen. Ansøgninger fra fem kommuner med i alt 7 sommerhusområder kan ikke medtages i det kommende forslag til landsplandirektiv, da ansøgningerne ikke opfylder kravene herom i planloven. Ansøgninger fra disse kommuner vil ikke indgå i det videre arbejde med miljøvurderingen. Forslag til landsplandirektiv omfatter deraf op til 46 sommerhusområder inden for kystnærhedszonen fordelt på maksimalt 20 kommuner.

3 Afgrænsning og miljøvurdering

Denne rapport er udarbejdet med henblik på at afgrænse miljøvurderingens omfang og fastlægge dens detaljeringsgrad. Der findes ikke krav til indholdet eller metoden til afgrænsning af miljøvurderingsrapporten, og afgrænsningen er derfor udarbejdet ud fra kriterier, der erfaringsmæssigt er relevante, herunder en identifikation af:

- > De miljøpåvirkninger, som bliver en konsekvens - direkte eller indirekte - af landsplandirektivet
- > De relevante miljømålsætninger (nationale/regionale), som skal inddrages i miljøvurderingen
- > Vurderingskriterier knyttet til de identificerede miljøpåvirkninger, herunder en kortlægning af databehov og datatilgængelighed.

I miljøvurderingsloven er der krav om, at miljørapporten skal indeholde en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på følgende miljøfaktorer:

- > biologisk mangfoldighed
- > befolkningen
- > menneskers sundhed
- > flora
- > fauna
- > jordbund
- > jordarealer
- > vand
- > luft
- > klimatiske faktorer
- > materielle goder
- > landskab
- > kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser
- > arkitektonisk og arkæologisk arv
- > større menneske- og naturskabte katastroferisici og ulykker
- > ressourceeffektivitet
- > det indbyrdes forhold mellem disse faktorer

Det er hensigten med afgrænsningen af miljørapporten, at der tages stilling til, hvorvidt og i hvilket omfang planen kan antages at medføre væsentlig indvirkning på en eller flere af de ovennævnte faktorer. I det omfang det antages, at en eller flere af de nævnte faktorer påvirkes væsentligt, vil dette blive nærmere belyst i miljørapporten.

3.1 Sandsynlige væsentlige miljøpåvirkninger

Afgrænsning af miljørapporten er lavet på baggrund af udpegningen af områder i landsplandirektivet, hvor der gives mulighed for omplacering og udlæg af nye sommerhusområder.

I det følgende gennemgås landsplandirektivets sandsynlige indvirkninger på de i loven anførte miljøfaktorer med henblik på at identificere, om der er miljøfaktorer, som baseret på nuværende videngrundlag på forhånd kan udelukkes at ville blive påvirket væsentligt som følge af landsplandirektivet.

- > **Biologisk mangfoldighed, flora og fauna:** Mulighed for udlæg af nye sommerhusområder giver mulighed for en ændring i arealanvendelse gennem omdannelse af ubebyggede arealer til sommerhusgrunde. Den ændrede anvendelse, etablering af ny bebyggelse og øgede aktiviteter i områderne kan have en påvirkning på den biologiske mangfoldighed og flora og fauna. Omfanget af miljøpåvirkninger er endnu ukendt. Det kan således ikke udelukkes, at dette kan medføre en væsentlig indvirkning på biologisk mangfoldighed, flora og fauna. **Biologisk mangfoldighed, flora og fauna vurderes derfor nærmere i miljørapporten.**
- > **Befolkningen og menneskers sundhed:** Mulighed for udlæg af nye sommerhusområder forventes at have en neutral eller positiv indvirkning på befolkningen og menneskers sundhed, da der skabes nye rekreative muligheder samtidig med, at turismen og lokalsamfundene kan styrkes. Påvirkningen forventes dog at være begrænset, hvorfor en væsentlig påvirkning af befolkningen og menneskers sundhed som følge af udlæg af nye sommerhusområder kan udelukkes. **Befolkningen og menneskers sundhed vurderes derfor ikke i miljørapporten.**
- > **Jordbund:** Der er ingen konkrete initiativer i forslaget til Landsplandirektivet vedrørende jordhåndtering, jordforurening og lignende jordbundsforhold. Eventuelle påvirkninger af jordbund kan derfor først vurderes, når initiativerne udmøntes i mere detaljerede og konkrete planer. **Jordbund vurderes derfor ikke i miljørapporten.**
- > **Jordarealer:** Tilbageførsel af eksisterende ubebyggede sommerhusområder til landzone samt mulighed for udlæg af nye sommerhusområder kan medføre en ændring i arealanvendelsen. Landsplandirektivet giver mulighed for udlæg af nye sommerhusområder med op til 6.000 nye sommerhusgrunde inden for kystnærhedszonen under forudsætning af, at kommunalbestyrelserne lader områder med mindst 5.000 ubebyggede sommerhusgrunde i kystnærhedszonen tilbageføre til landzone. Udgangspunktet er, at der skal ske en tilbageførsel svarende til 1:1, hvor dette er muligt. Dog vil der kunne udlægges flere ubebyggede sommerhusgrunde, end hvad der tilbageføres. Nogle af de ubebyggede sommerhusområder, som tilbageføres til landzone, anvendes allerede i dag som landbrugsarealer. Miljøpåvirkningen som følge af ændringer i arealanvendelsen vil derfor kun være relevant for en del af

områderne. Der vil blive inddraget nye og potentielt flere end hidtil ubebyggede arealer til bebyggelse, hvilket kan medføre en påvirkning på jordarealerne som ressource. **Jordarealer vurderes derfor nærmere i miljørapporten.**

- > **Vand:** Der er ingen konkrete initiativer i forslaget til Landsplandirektivet vedrørende vand, herunder drikkevandsinteresser og forurening af grundvandet. Påvirkningen kan derfor først vurderes, når initiativerne udmøntes i mere konkrete og detaljerede planer. **Vand vurderes derfor ikke i miljørapporten.**
- > **Luft og klimatiske faktorer:** Mulighed for udlæg af nye sommerhusområder kan medføre øget trafik til og fra områderne. Det vurderes dog, at ændringerne i trafikken vil være så begrænsede, at en væsentlig påvirkning kan udelukkes. **Luft og klimatiske faktorer vurderes derfor ikke i miljørapporten.**
- > **Materielle goder:** Da de nye sommerhusområder skal være med til at understøtte vækst og udvikling lokalt vurderes udlæg af nye sommerhusgrunde at have en positiv påvirkning på de materielle goder. Indvirkningen vurderes dog ikke at være væsentlig. **Materielle goder vurderes derfor ikke i miljørapporten.**
- > **Landskab:** Mulighed for udlæg af nye sommerhusområder kan betyde ændringer i arealanvendelsen i form af ny bebyggelse. Sommerhusområderne placeres i kystnærhedszonen, hvilket kan medføre en påvirkning af det kystnære landskab. Ny bebyggelse kan derfor medføre en påvirkning af det eksisterende kystnære landskab og den visuelle oplevelse. **Landskab vurderes derfor nærmere i miljørapporten.**
- > **Kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser, arkitektonisk og arkæologisk arv:** Der er ingen konkrete initiativer i forslaget til Landsplandirektivet vedrørende kirker og deres omgivelser og arkitektonisk og arkæologisk kulturarv. Eventuelle påvirkninger af kulturarv kan derfor først vurderes, når initiativerne udmøntes i konkrete og mere detaljerede planer. **Kulturarv vurderes derfor ikke i miljørapporten.**
- > **Større menneske- og naturskabte katastroferisici og ulykker:** Etablering af ny bebyggelse i nærheden af kysten kan medføre en øget risiko for katastrofer og ulykker i forbindelse med kysterosion og oversvømmelse. Sommerhusgrundene vil i de fleste tilfælde være placeret et stykke inde i landet bag eksisterende sommerhusområder og strandbeskyttelses- og klitfredningslinjen. Placering af sommerhusgrunde og omfanget af miljøpåvirkningerne skal undersøges nærmere for at vurdere, om der vil være en risiko for større menneske- og naturskabte katastrofer og ulykker. **Større menneske- og naturskabte katastroferisici og ulykker vurderes derfor i miljørapporten.**

- > **Ressourceeffektivitet:** Der er ingen konkrete initiativer i forslaget til Landsplandirektivet vedrørende ressourceeffektivitet. Eventuelle påvirkninger kan derfor først vurderes, når initiativerne udmøntes i konkrete og mere detaljerede planer. **Ressourceeffektivitet vurderes derfor ikke i miljørapporten.**
- > **Kumulative effekter:** Den moderniserede planlov indeholder enkelte ændringer i arealanvendelsen, herunder ændringer for kystnærhedszonen, som nu bliver udmøntet i mere konkret planlægning gennem udstedelse af landsplandirektiver, herunder for udpegning af udviklingsområder i kystnærhedszonen. Det er uklart på nuværende tidspunkt, om der vil være kumulative effekter, hvorfor en væsentlig påvirkning ikke på forhånd kan udelukkes. **De kumulative effekter vurderes derfor nærmere i miljørapporten.**

3.2 Vurderingskriterier, indikatorer og databehov

I nedenstående tabel er der foreslået en række kriterier og indikatorer til brug for vurderingen af de sandsynlige væsentlige miljøpåvirkninger, der er identificeret i kapitel **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet..**

Miljøfaktorer	Vurderingskriterier	Indikatorer	Databehov
Biologisk mangfoldighed, flora og fauna	> Påvirkning af biodiversitet	<p>Omfanget af påvirkning af biodiversitet som følge af:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Ændret arealanvendelse som følge af udlæg af nye sommerhusområder > Ny bebyggelse på ubebyggede arealer i kystnærhedszonen > Nye sommerhusgrunde kan ikke placeres inden for områder beskyttet af naturbeskyttelsesloven samt inden for strandbeskyttelses- og klitfredningslinjen > Nye sommerhusgrunde kan ikke placeres inden for områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser > Udlæg af grønne, rekreative arealer 	Kvalitative

Jordarealer	<ul style="list-style-type: none"> > Ændret prioritering af jordarealer 	<p>Omfanget af påvirkning af anvendelsen af jordarealer som følge af:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Ændret anvendelse af jordarealer som følge af udlæg af nye sommerhusområder > Mere areal inddrages til bebyggelse > Placering af nye sommerhusområder i tilknytning til eksisterende eller planlagte bysamfund eller feriecentre > Omfang af nye arealer, som inddrages til bebyggelse er begrænset til op til 750 grunde 	Kvalitative
Landskab	<ul style="list-style-type: none"> > Visuel indvirkning på landskabsoplevelsen 	<p>Omfanget af visuel påvirkning som følge af:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Mulighed for bebyggelse inden for kystnærhedszonen > Nye sommerhusgrunde kan ikke placeres inden for områder beskyttet af naturbeskyttelsesloven samt inden for strandbeskyttelses- og klitfredningslinjen > Nye sommerhusgrunde kan ikke placeres inden for områder med særlige landskabsinteresser. 	Kvalitative
Større menneske- og natur-skabte katastrofer og ulykker	<ul style="list-style-type: none"> > Risiko for katastrofer og ulykker 	<p>Omfanget af risikoen for katastrofer og ulykker som følge af:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Etablering af ny bebyggelse i nærheden af kysten 	Kvalitative
Kumulative effekter	<ul style="list-style-type: none"> > Kumulativ påvirkning af miljøet 	<p>Omfanget af kumulativ påvirkning som følge af:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Flere planlagte ændringer inden for det samme område (kystnærhedszonen) 	Kvalitative

3.3 Målsætninger der vil indgå i miljøvurderingen

Ved en gennemgang af lovgivning, strategier og handlingsplaner, der kan tænkes at indeholde målsætninger og retningslinjer relevante for bedømmelsen af miljøpåvirkninger, er følgende målsætninger blevet kortlagt som relevante for miljøvurderingen.

Emne	Målsætninger
Landsplanlægning	<ul style="list-style-type: none"> > Aftale om modernisering af planloven fra juni 2016: Danmark i bedre balance – bedre rammer for kommuner, borgere og virksomheder i hele landet > Regeringens udspil om vækst og udvikling i Hele Danmark fra 2015 > Faktaark: Omplacering og udlæg af nye sommerhusområder i kystnærhedszonen
Biodiversitet	<ul style="list-style-type: none"> > Målsætninger for naturplanerne fra Natura 2000-områderne > Målsætninger som fremsat i regeringens Naturpakke, 2016 > Målsætninger fremsat i Naturplan Danmark, 2014 > Målsætninger og Økologisk Handlingsplan 2020 fra 2012 (ikke opdateret siden)
Sundhed og miljø	<ul style="list-style-type: none"> > Målsætninger fremsat i 'Vækst med omtanke', regeringens strategi for bæredygtig udvikling fra 2009 (ikke opdateret).
Klima og luft	<ul style="list-style-type: none"> > Målsætninger som fremsat af Klima og Energiministeriet i Energistrategi 2050 – fra kul, olie og gas til grøn energi fra 2011 (ikke opdateret). > Målsætning om 40 % reduktion af drivhusgasser i 2030 ift. 1990 vedtaget af det Europæiske Råd i 2014 > Målsætninger som fremsat i regeringens handlingsplan 'Miljøteknologi til gavn for miljø og vækst 2010- 2011' (ikke opdateret)
Vand	<ul style="list-style-type: none"> > Målsætninger som fremsat i de statslige vandplaner efter vandrammedirektivet > Målsætninger i ny bekendtgørelse efter Vandforsyningsloven om den fysiske planlægnings inddragelse af grundvandsbeskyttelsen > Målsætninger som fremsat i regeringens handlingsplan 'Miljøteknologi til gavn for miljø og vækst 2010- 2011' (ikke opdateret)

4 Overvågning af landsplandirektivets miljøpåvirkninger

I henhold til miljøvurderingslovens § 12, stk. 4, skal miljørapporten indeholde en beskrivelse af de påtænkte foranstaltninger vedrørende overvågning af planens eventuelle påvirkninger af miljøet. Ved overvågningen vurderes det, om vedtagelse af Landsplandirektivet medfører de miljøpåvirkninger, som er blevet vurderet i miljøvurderingen.

I forbindelse med miljøvurderingen besluttet det, om der skal laves et særskilt program til overvågning af landsplandirektivets miljøpåvirkninger, eller om overvågningen kan foretages gennem eksisterende overvågningsaktiviteter.